



CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr.248 din 14 august 2025

Către: Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Cancelaria de Stat

Aviz repetat

la proiectul de Hotărâre a Guvernului „Pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public” (număr unic 551/MDED/2025)

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat repetat proiectul de Hotărâre a Guvernului „Pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public” (număr unic 551/MDED/2025), în continuare Proiect

CALM a analizat prevederile Proiectului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL), stabilind următoarele.

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435-XVI din 28.12.2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală, nr. 436-XVI din 28.12.2006;
- ❖ Legea nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public;
- ❖ Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative;
- ❖ Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice.
- ❖ Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 886 din 08 noiembrie 2013 „Pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 305 din 26 decembrie 2012 privind reutilizarea informațiilor din sectorul public”.

3. Constatări/obiectii și propuneri

CALM, în rezultatul examinării repetate a Proiectului, Vă comunică următoarele.

1) În cea mai mare parte propunerile noastre aferente clauzei de adoptare au fost luate în considerație, totuși reiterăm că denumirea Proiectului nu coincide cu conținutul său (*denumire mai*

restrânsă decât conținutul). Considerăm că o denumire reușită, practic utilizată deja și care ar permite concentrarea normelor secundare într-un singur act normativ (notă: un prim pas de consolidare și claritate a normelor) ar fi „pentru în aplicare a unor prevederi ale Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public”.

2) Reiterăm că conform pct. 7 din Anexa 1 la Proiect (Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public) „organismele din sectorul public și întreprinderile publice vor desemna cel puțin o persoană responsabilă pentru îndeplinirea obligațiilor prevăzute la pct. 6, care vor avea următoarele atribuții:..”. **Pentru realizarea acestor prevederi se propune, mai ales pentru APL, să fie modificată și legislația în domeniul serviciului public. Astfel Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr. 155/2011 ar fi necesar (similar cum anterior a fost completat cu funcțiile de auditor, auditor superior, auditor principal) să fie completat cu funcțiile de specialist (inclusiv superior, principal, etc.) în domeniul deschiderii și reutilizării datelor. La fel rămâne problema cronică de ajustare/aliniere concomitentă a prevederilor legislației privind finanțele publice pentru alocarea resurselor financiare suficiente. Aceste momente trebuie soluționate din start inclusiv prin completarea dispozitivului Hotărârii din și nominalizarea celor responsabil și a termenelor necesare. Ori, dacă se va lua în considerație modificarea denumirii Proiectului propusă de noi la punctul precedent, ar permite modificarea actelor menționate și în cadrul Proiectului și aceasta ar permite să fie un pachet normativ complet.**

3) În contextul celor menționate la punctul precedent, pentru realizarea prevederilor pct. 5, 17, etc. din Anexa 1 la Proiect la nivel local, cum ar fi punerea la dispoziția utilizatorilor în „format prelucrabil automat”, „în format deschis”, etc., toate APL trebuie să fie înzestrate centralizat cu tehnologie necesare pentru aceasta. **Aceste aspecte trebuie soluționate prin completarea dispozitivului Hotărârii din Proiect, inclusiv cu nominalizarea celor responsabil și a termenelor necesare. Argumentele din Sinteza obiecțiilor la Proiect nu sunt relevante celor menționate deoarece Portalul e-APL nu poate înlocui tehnica necesară a fi prezentă în fiecare APL pentru punerea la dispoziția utilizatorilor în „format prelucrabil automat”, „în format deschis”, etc.**

4) În afară de cele menționate la pct. 1 din prezenta, reiterăm că Anexa 2 la Proiect **trebuie adaptată la prevederile sistemului de drept existent**. De exemplu prevederile de la pct. 4 lit. b. (Declinări de răspundere) și lit. c (Despăgubire) din Anexa 2 la Proiect sunt specifice sectorului afacerilor sau altor sisteme de drept. **Unele argumente.** În sistemul nostru de drept subiect al răspunderii (în temei patrimoniale) este autoritatea publică, iar răspunderea Guvernului nu poate fi identificată (ca răspundere universală) cu răspunderea APL, care au statut autonom și răspund autonom în limitele unui sistem administrativ descentralizat. Același lucru se referă la despăgubiri. **Argumentele din Sinteza obiecțiilor la Proiect nu sunt relevante și nu se încadrează în prevederile Proiectului (care prevăd expres „despăgubirea Guvernului”), respectiv datele și informațiile din sectorul public prin definiție aparțin domeniului public și se reglementează preponderent de dreptul public (principiul „libertății contractuale” este mai puțin relevant).**

5) În contextul celor menționate la punctul de mai sus, la pct. 5 (Proprietatea intelectuală) din Anexa 2 la Proiect **toate seturile de date nu pot fi doar proprietatea intelectuală exclusivă a Guvernului. În mod firesc conform sistemului constituțional și legal existent toate seturile de date sunt, după caz, proprietatea intelectuală a statutului sau a unităților administrativ-teritoriale. Se propune ca pct. 5 din Anexa 2 la Proiect să fie modificat respectiv. Argumentele din Sinteza obiecțiilor la Proiect privind modificarea conform propunerilor AGEPI nu sunt relevante celor constatate.**

6) *În contextul celor menționate, la pct. 6 (Încetarea licenței) din Anexa 2 la Proiect rezilierea licenței nu ar trebui să fie făcută de Guvern (notă: aceasta nici nu este real), dar de organisme din sectorul public și întreprinderile publice din numele statului sau unității administrativ-teritoriale, ori de AGE, ca autoritate competentă pentru schimbul de date și interoperabilitate la solicitarea organismelor și întreprinderilor respective (cu modificările de rigoare în Proiect). Argumentele din Sinteza obiecțiilor la Proiect se referă la competențe ale Guvernului în domeniul promovării politicilor și reglementării normative conform legii, adică competențe generale. Respectiv mecanismul de încetare a licenței este o atribuție de specialitate (control și supraveghere) specifică unei autorități administrative cu atribuții de implementare a politicilor. Acest rol ar putea fi atribuit AGE, stabilind prevederile corespunzătoare în punctul examinat.*

7) *Unele constatări suplimentare privind Anexa 2 la Proiect.* În contextul și argumentelor expuse în Sinteza obiecțiilor la Proiect, reiterăm că nu sunt clare mecanismele și consecințele de încetare sau retragere a licenței, inclusiv măsuri de constrângere/răspundere pentru utilizarea materialul licențiat în moduri care nu sunt reglementate de Licență (cum ar fi pct. 9, etc. din Anexa 2 la Proiect). Cum aceasta are loc și conform căror prevederi normative?

Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că Proiectul poate fi susținut spre a fi promovat cu condiția introducerii propunerilor menționate mai sus.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM



Exec.: V. Rusu, expert CALM
tel. 0795 88 165; 022 22 35 09